

Mythologia, Venise, 1567 - VI, 21 : De Gigantibus

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[78\] : De Gigantibus](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VI

[Mythologia, Francfort, 1581 - VI, 21 : De Gigantibus](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VI

[Mythologie, Paris, 1627 - VI, 22 : Des Geans](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VI

[Mythologie, Lyon, 1612 - VI, 21 : Des Geans](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VI, 21 : De Gigantibus, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 08/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/893>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,
Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 194r°-196r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Géants](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Tidigrimi aperte nubes, roris it, nubes, Solis.
 Audi nunc Tellus, & quod tegis omnia Cœlum,
 Titanesque Dei colitis tellure sub alta
 Tartara qui tenebrosa; viri sunt vnde, Deinde.
Aque Orpheus in hymno in Titanes illos omnium animalium fontem ap-
 pellat, quæ ubique habitant, veest in his;
 Terram suam eam rupes abas rives.
 Aperte pars aperte omnia, & aperte Cœli aperte
 dicitur teget pergit pergit abas tenebrosa.
 Aperte, aperte, mors tua, Deorum adhuc reges,
 mortales, illuc, quæ nubes nubes nubes.
 Ille datus non nubes nubes nubes nubes.
 Titanes Cœli ac Terra clarissima proles.
 Nostrorum proavis patrum: tellure sub alta
 Tartara qui colitis nigrantia. fons, & origo
 Cunctorum pariter mortalibus optimæ rebus,
 Quæ mare, quæ terras habitant, quæq; ætheris oras.
 Nanque viger per vos aperte natura animantium.

Alii: Tiranem solem esse crediderunt, cuius & xox est terra; quoniam ex his
 omnia euidentius nascantur. Quidam elementorum mutationes per hanc
 fabulam explicasse antiquos crediderunt, ac Titanes vocavunt illa elemen-
 ta, quæ terrestre quiddam & crassum intra se continerent; quæ vi corporum
 superiorum inferius assidue decidunt. Nam vapores semper sursum vi
 solis attrahebuntur, qui vbi ad superiora peruenient, virtute diuiniorum cor-
 porum vel solvantur in purissima elementa, vel repelluntur inferius, quæ
 dimicatio est sempiterna, hanc vero per fabulam Titanum antiqui sapientes
 illa ipsa significabant, atque hinc ad physicam rationem. Quod vero nemo
 impune aduersus Deorum religionem sic temerarius, iam sapientius explica-
 tum est, quare ethicam explicationem in hac fabula non inuestigabo. At nunc
 dicator de Gigantibus.

De Gigantibus.

Cap. XXI.

Dicuntur Gigantes è Terra, Cœlique sanguine nati fuisse, quo tempore
 Saturnus pudentia patris abscondit, ut ait Hesio. in Theog. his versibus;
 Faras pœnæ hæc dñe, & tenebrosa nubes, nubes,
 Pœnas tenebrosa, nubes, nubes, nubes,
 Tenebrosa nubes, nubes, nubes, nubes, nubes.
 Sanguinem quotquot guttae recidere, recepit
 Terra omnes: eadem rufus voluentibus annis
 Horrendas peperit Furias, magnosque Gigantes.

Et Orpheus lib. 8. sacri sermonis;

Sæpius adhuc sanguinem invenimus in montibus,
 sanguinem in montibus, sanguinem in montibus.

Hos ideo superi cuncti dixerunt Gigantes,
 Et Terra quod sunt nati, & de sanguine Cœli.

Hanc eandem opinionem habuit etiæ Aesilanus, ut testatur Apollonii enar-
 rator. nam paulo superius ostendit Hesiodus saturnum in infidiis colloca-

CCC 2 . tum

Mythologiaz

tum cum falce per noctem pudenda patri abscidisse. alii non Saturni opera
natos, sed filios Terræ Gigantes esse tradiderunt, ut sensit Apollod.
lib. 1. quos ab irata Opisue terra editos fuisse dixerunt, quia occisi fuissent
Titans, eosq; in Deorum vitionem genitos, ut in his significauit Apollon.

Alla ipsa v' ñamne exponit, q' ex agro ab eis

Fatu' omni' t'c: c' n' h'p' r'k'as. c' n' m'p'f'.

χαρούσιν δέ τοις.

Ait hic horribili ue Typhæo, pignoribus ue
Terræ persimilis, qux Tellus edidit olim
Almo irata Ioui.

Homerus lib. 1. Olysi Neptuni & Iphimedæ filios Gigantes existimauit, qui
osiam & Olympum montes imponere Pelio conati sunt, ut in coelum ad ex-
pugnandum Iouem concenderent, sic enim inquit;

τόν δὲ περὶ οἰζυρίδας Αἴαντες παράστησαν.

Χειλίδας, οὐ δὲ φάται πανθάνει μάστιχα.

καὶ τὸν ἔναντινον πάλιν μανθάνει τὸν οὐρανόν,

πάντας τοὺς λίθους, τούςκαλα τοὺς οὐρανούς.

τόν δὲ μεράντον θρίψας οὐκέπειρας θρίψα.

καὶ τόν δέλταν παλλαῖς μετάντινον αἰλούτην αἴλουτα.

οὐκέπειρας γέρες τούς, τόν δὲ οὐκαπέχους οὐρανούς

θρίψας, δέλτην μετάντινον οὐρανόν.

εἰ τοις τούς οὐκέπειρας οὐκέπειρας οὐρανόν,

φλέγεται Τάνατος στάντειος πάλιμπος.

Επειδὴ τοις οὐκέπειρας οὐρανός, μήτε πρώτην θρίψα

μέλλει οὐκέπειρας, οὐδὲ πρώτην οὐκέπειρας.

Vxor Aloci polt hanc ell Iphimedæ

Visa mihi: qux Neptuno duo pignora magno

Edidit, hi parui sunt primo tempore nati:

Otus diuinus, valde inelytus inde Ephialtes.

Nutrit hos paruos tellus. pulcherrimus horum

Natus, uterque fuit, polt eximium Oriona.

Atque nouem cubitos ambo eruerere nouennes

In latum; longumque nouem corpus fuit vinas.

Hi superis pugnamque grauem, bellumque minati

Prægrandes montes, ut coelum posset aditi,

Inuoluere, osiam frondosum, mox & Olympum

Cum sylvis, stabulisq; super te Pelion altum.

Illi dicuntur non solum corporis magnitudine præcelluisse, viribusq; inui-

stis fuisse, sed etiam terribili planè aspectu, capillis è capite promissis, barba

40 proixa, pedibusque angueis, ut ait Ouid. lib. 5. Pastorum;

Terra feros partus immania monstra Gigantes

Edidit, ausuros in Iouis ire domum.

Mille manus illis dedit: & pro cruribus angues:

Atque ait, in magno arma mouete Deos.

Extrire hi montes ad sydera summa parabant,

Et magnum bello sollicitare Iouem:

Fulmina de coeli iaculatus Iupiter arce

Verrit in autores pondera valla suos.

gl in

Hi in Phlegris campis, vel, ut alii maluerunt, ad Pellenen habitarunt, qui cum essent admirabili corporis proceritate & faxa & ignitas arbores in celum iaculabantur, ut teatatur his verdis Iiacius; & rete tunc titulum dabantur, is quicquid tunc maxillam possit per remittitur. E. Iovinus, qui faberque fuit iherosolima, si miras quod ipsi inventores nescirent ipsius res ipsas. deinde utrumque estiamus. Terra res gentes aduersus Titanas agre ferens in Phlegoris Pellenes angueinis pedibus, eximieque crinitos & barbatos Gigantes peperit, qui faxa, quercusq; flammatas iaculati sunt in celum, quorum principes erant Porphyrio & Alcioneus. fuerunt autem complures qui armis aduersus Deos sumplerunt, quare [Sophocles in Trachiniis inquit;

10

Negue Terrigenum exercitus gigantum.

Isti cum super altissimos montes illos condescidissent, dicuntur sexa ingentia in Deos iaculati, ex quibus illa, qua in mare deciderunt, facte sunt insulta, ut ait Duris Samius: at illa, qua in terram ceciderunt, montes. Erat autem rumor inter Deos nullum e Gigantibus posse occidi, nisi quispiam ex mortalibus in eius belli societatem fuisse assumptus: cum vero Iupiter Palladis consilio Herculem socium asciuit, qui primus omnium Alcyoneum sagitta cōfōlsum interemis. Verunt̄ cum semp fortior reuiulceret, Minerva impetu facto extra orbem Lunæ illum extraxit, qui ita obiit. Iupiter & Hercules Porphyriōnem Iunonem violante occidunt; Apollo lœvum oculum, Hercules dextrum Ephialta sagittis effodiunt. Hercules post hunc Euryctum querno telo de medio suffulit. Hecate Clytium, Minerva Enceladum, ac Pallantem obruncauit. Cum Polyboes per mare fugiens in Coni insulam peruenisset, insequens hunc Neptunus partem insulæ reuulsam in illum contorsit pro telo, que recidens Nisyros insula facta est. Mercurius Hippolytum, Diana Grationem, Parce Agrium et Thoonem trucidarunt. Reliqui Iouis fulmine perierunt, ut testatur Apollodorus libro primo Bibliothecę. Scriptit Pausan. in Arcadicis Bathon vallim quandam fuisse, in qua vulgariter fuit Gigantes prælium aduersus Deos committiisse; quo in loco rem diuinam facere fulgoribus, tonitruis, ac procellis mos fuit, ad eius certaminis imitationem. Alii dixerunt in Sicilia fulmine ita fuisse Typhonem, ut testatur Hesio. ubi hec carmina scribit;

26

370

φαίσεις τούτης της θεραπείας είναι στην απόδοση της πάθησης της στην απόδοση της φυσικής θεραπείας.

**Flammaq; manauit de cęso fulmine rege,
Saxoſ ad monſis radicēs vallibus imis-**

Quidam Pithecius vocatas insulas gigantū fuisse putarunt, atque in Phlegræis agris id commissum fuisse præsum. Alii eos natos fuisse ea conditione tradiderunt, ut quandiu essent in eo agro, in quo nati erant, tandem essent immotales, quare Palladis consilio ex eo agro extra eos periisse. Alii fabulati sunt Gigantes è Phlegra Campania vicina pullos ab Hercule terram subiisse, atque ea illorum cruentem fontem Leucæ satillum odorem habuisse, Phlegriisque Campanie oram fuisse vocatam, quod igni, calidarumq; aquarum fluxus abundaret, totusque Balearum & Cumatum tractus sulphuris & ignis nataram referentes aquas emitteret. Nam calidas ideo esse inquietunt, quod vulnerum flamas abluerint, cum ex iplius fulminis natura sulphureoleant. Arbitrati sunt nonnulli tantum metum superis inicuisse Gigantum.

40

Mythologiae

temeritatem & audaciam primo aspectu, ut cum primum Tiphoeus apparuerit, omnes aufugerint in Aegyptum; ubi longo itinere defessi, ac spe fugae deflituti se sub variis formis occultauerint, ut ait Ouidi lib. 5. Metam.

Bella canit superum , falsoq; in honore gigantes
Ponit : & extenuat magnorum facta Deorum .
Emissumq; ima de sede Typhoea terz
Celibus lecille metum , cunctosq; dedisse
Terga fugz : donec fessos Aegyptia tellus
Ceperit , & septem discretus in hostia Nilus .

- 10 Com vero in varia animalia ibi mutati Dii faisse dicantur, illa fuit causa, cur animalia multiplicia postea coluerint Aegyptii. Memorantur vero inter prædictos gigantes Cœus & Iapetus, & Virgilio. Mimantem & Rhethum nominauit Horatius. Deinde fuerunt cum his Alites, Cinnus, Besbicus, Almops, Echion, Pelorus, Abbos, Celado, Damasor, Palleneus, & alii complures. Aliunt Palladis consilium præcipue, ac vim Herculis valuisse plurimum in profligandis gigantibus, & Panos, qui concham marinam pulsando in certamine terrorem hostibus eximium iniecit: deinde Bacchi, qui plurimum viribus valuit. Illi igitur horum Deorum opera victi ad inferos detruvi sunt: atque Enceladus sub Aetna monte substratus flammis aspiduis torquetur.

20 Typhoeus tantu[m] magnitudinis corporis fuisse dicitur, vt cum tota Sicilia tribus promontoriis claudatur, tota supra eius corpus posita sit, cuius supra dextram est situs Pelorus Italiam prospectans, supra liguam Pachinus, supra crura Lilybeus; caputq[ue] Aetna grauatur, vt ait Ouid. in his;

Vulta Giganteis ingesta est insula membris
Trinacris; & magnis subiectum molibus vrget,
Aetherias ausum sperare Typhoea sedes.
Nititur ille quidem, pugnatis resurgere sape,
Dextra sed Ausonia manus est subiecta veloro,
Dextra Pachine tibi, Lilybæo crura premuntur,
Prægrauat Aetna canut.

- Atque cum omnis iniustitia, omnisque iniquitatis & sceleris pena comes esse consueverit, omnino contra Gigantum, omniumque improborum temeritatem & austritiam illa carmina sunt Euripidis in Helena, quæ ab omnibus debent non modo lingua proferri, sed in mente diligenter ponderari, quæ ita se habent;

Misericordia Dei non cessat, et aeternam
eternaliter habemus orationem, ut laudes prodeas.
Corde iustitiae, dilectionis tui uerum.
Audiens ergo Christus impetrare misericordiam tuam,
quod dicitur in Christo Iesu patrem omnium
et ad te precor Christum, ut misericordiam tuam
Odit Deus vim: possidendaq; im-
Tenere iure quenq; non inferre
Opes iniuriaz deferendaz: nam vit
Commune eolum est omniibus, t
Multis bonis repletere possit atrium
S. Agn.

- Sed hic procul rapinis, visq[ue] h[ab]et auferens.
H[ic] ea sunt, quæ de Gigantibus ab antiquis m[er]itor[um] prodiſta sunt, quæ quid
occult-*

occultum contineant, inquiramus. Dicti sunt gigantes Terra & Cœli filii ex patricidio prope nati, & ex crudelitate Saturni in patrem, quia nihil prope boni ex adulterio & illegitimo congrecessi nasci consuevit; atque illi, qui sunt crassioris materiz, temperati, & equitatis amici, ferre esse non solent; quare crassiora corpora prona sunt ad voluptates, iramque diutius feruantes, rationi non facile cedunt, minus sunt ad capiendas disciplinas accommodatae, & pro libidine, animorumq; imperu plerūq; feruntur. Alii tñ Neptuni & Iphimedex filios putarunt, quoniam omnes crudeles & inhumani se fieri Neptuni dicuntur filii: quippe quorum corpora ob humorum copiam a sole minime digestoram bonitatem morum nesciant; cuius radii non solum educandis corporibus, sed etiam moderandis animis mortaliuum plurimum conferunt. Quid vero est aliud Iphimeda, quam pertinax & infixa in animo cupiditas neque consilio neque rationi cedens? nam in quibus corporibus eximiæ ritæ extiterint, minimum est plerunque consilii & prudentiæ. Hi igitur, ut imprudentes, & crudeles, & temerarii, qui nihil honestum esse putarent, nisi quod placuisset, vel lœuem ipsum velle de caelo depellere aucti sunt. Id ego nihil aliud esse crediderim, nisi imprudentes homines, quibus libido & impetus animi dominatur, Deos omnes contemnere, ac pro suis viribus religionem euertere; cum religio sit omni temeritati & improbitati aduersaria. Nam sine religione ac Deorum metu, nihil neque iustum, nequam, neque sanctum fieri potest. Verum quia scelerum omnium comes est supplicium, & paens, & miseria, quia Deus est gravissimus flagitorum vindicta, illi non iniuria ab Hercule, & Pallade, & Dñs ceteris puniti & acerbissimis suppliciis addicti sunt apud inferos, cum nemini est scelerato impune deniq; licet. At nunc de Typhonie dicatur.

Dr Typhose.

Cap. XXII.

Sed quoniam dictum est de Gigantibus, nonnullaque tantum de Tiphone
artigimus, cum plura de illo, quam de quovis exterorum dicta inuenia-
tur, neque eadem causa sit cur nascetur, visum est mihi scorsum esse de
Typhone, quid ab antiquis dicitur, explicandum. Scriptum reliquit igitur
Homerus in hymno in Apollinem Iunoem ægræ ferentem quod Jupiter si-
ne se ex capite Mineruam peperisset eosum ac terram precatam suisse, om-
nesque Deos superos & inferos, ut posset & ipsa sine maris congressu pa-
tere; que cum manu humum percussisset, sequenti postea tempore natus
est ex ea terra Typhon, qui draconem educandus traditus est, ut patet ex his
versibus:

λόγῳ δὲ πρώτοις αὐτοῖς, οἵτε ἡρόεσσαι
απέντησαν τὸν τόπον ἀπὸ αραιῶν βασιών.
ζετροφία, πυράκτων, τύραννόρρητος, έπικοντακτή
αἴρασσον ἔρθεσσιν τοιούτοις, αὐτῆλα μηδέτε,
πολλαὶ δὲ μόδαι τοιούταις, έπικοντακτή
τοιούταις αἰδεσσον χρηστόρρητον τέρποντες
Ανδρεῖς ἀγρολόγοι τοιούταις πύρην βρεττούστοι.
τοιούταις ἄρδερην τοιούταις αἴρασσον τέρποντες
τοιούταις ἄρδερην τοιούταις αἴρασσον τέρποντες

三三一